

Motovun 2001.

Ivana Jelić i Rene Maurin

EKSPERIMENT U BALONU

Motovunska izvedba

REDATELJ: Kod sam imao osam godina roditelji su me slali u koloniju. Motiv je vjerovatno bio da steknem prijateljstva i da razvijem svoje socijalno - društvene sposobnosti, koje su kod dečka sa četrouglastim naočalama i Kickers cipelama bile negdje na razini činčile iz uzgajališta pelčeva. U toj koloniji doduše nisam uspio razviti ništa više od vodenih kozica i kaosa u bolnici, kada sam se probudio u znoju, misleći da sam u kućnom krevetu, da bih zatim primjetio socijalističku dječju bolnicu čiji su zidovi bili u tonu isprane vojne kape nekog zastavnika. Istina je da sam tamo bio najbolji plivač, ali potencijalna uspješnost tada još nije puno značila ni kompanjoni- ma ni djevojkama koje u svojoj dječjoj nevinosti još nisu shvatile koliko će u budućnosti biti značajna likvidnost njihovih partnera... U toj koloniji potreban mi je bio spas i kad su roditelji prekinuli svoj nepravedno stečeni mir i stigli po mene, osjećao sam se kao psić kojeg novi vlasnik vadi iz azila. Uskoro je

kolonija bila zaboravljena i sve što je od nje ostalo u sjećanju su gore opisane uspomene i mutna slika žutog kanistra za ulje, koji je plivao na moru glumeći bovu, koja bi trebala značiti kraj sigurnosti plivača. Nikad nisam ustvrdio da li je taj tjedan utjecao na moju karijeru i umjetnički identitet ili čak uzrokovao pogrešno izgovaranje riječi kao što su Zagreb ili pšenica u mom djetinstvu....

Do moje sljedeće kolonije promjenilo se puno stvari. Kao prvo, uspio sam steći poljubac cure, doduše kupljen bijelom čokoladom iz Austrije. Kako god, poljubac je ipak bio francuski. Uspio sam i frizbijem ubiti osu usred ljeta pa je tako moje društvo ipak počelo dozvoljavati mogućnost da sam frajer. Ipak, još uvijek su mislili da skijam u "ritlagi" što znači da se previše naslanjam unatrag i tako skijam sporije dokazujući moj defenzivni karakter. Tako sam neko vrijeme živio dosta harmonično i sretno. Moje su emocije bile pozitivne, umirene i u njima sam nalazio veliki užitak.

Kako zaslugom naše proždrljivosti i nemira ništa ne traje vječno, ušao sam zatim u neki novi svijet. Nisam doživio nikakvu astralnu projekciju ili eksperimentirao halucinogenim drogama, jednostavno sam samo sebi izabrao posao. Posao se pokazao i nečim drugim a ne samo poslom i uskoro postao neki novi planet s nekim drugim fizičkim zakonima gdje se čovjek ne može pouzdati u osnove fizike. Zove se kazalište i za osam godina opet sam se našao u koloniji.

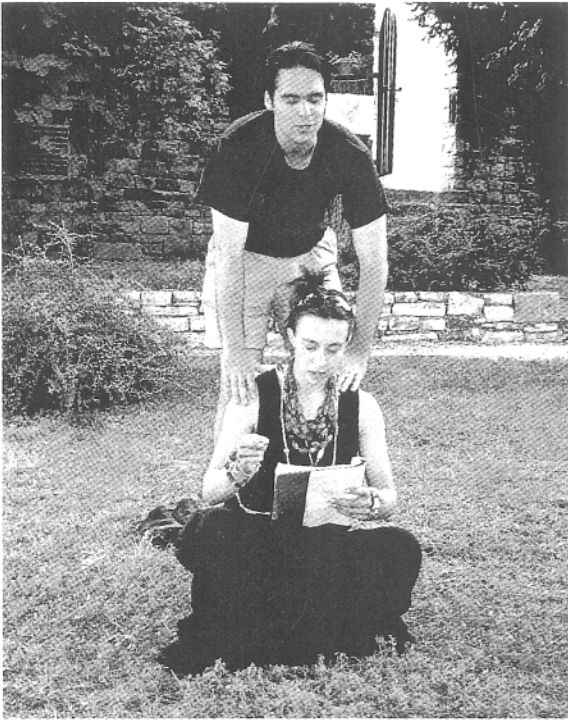
GLUMICA: Bilo je jako vruće tog jutra kad me Lidija pokupila u Pazinu. Harala je špica ljeta, i ja sam se pitala "šta mi bi da se penjem na vrh brda, gdje bih sljedećih dana trebala čitati dramski tekst i to na žarkom suncu. Moram reći da me ruta Šibenik-Zagreb-Rijeka-Pazin malo obeshrabrila, ili bolje rečeno vožnja u autobusu je pridonjela mom neraspoloženju, dehidraciji i blagoj sunčanici. Ali vidjevši veselu ekipicu (Roni, Sven, Ivica), raspoloženje se popravilo. Kako malo čovjeku treba da promjeni mišljenje! Zahvaljujući Lidijinom bistrom oku i dobrom automobilu, naša mala družina je zauzela vrh. Smjestili su nas u hotel s pet zvjezdica, a ja sam raspustila posluhu i otišla direktno pod tuš, koji će mi sljedećih dana biti najbolji prijatelj. U hotelu osim naše male komune bila je i jedna liječnička, i to u velikom broju, ali nisu bili tu zbog nas već na nekom svom simpoziju. Nemam ništa protiv da se i oni malo odmire. Možda su pronašli i novog radnog materijala. Meni osobno je zbog njih bilo odmah lakše spavati! Ulijevali su mi osjećaj sigurnosti! U srpnju, osim lokalne šačice starosjedilaca i jednodnevnog nadobudnog turista - avanturiste, Motovun je uglavnom prijatno prazan. Meni je to došlo kao odmor od odmaranja! Možda zvuči čudno ali volim šetati praznim mjestima a ovo je za to bilo idealno! Nisam imala problema ni sa niskim "prolazima" zahvaljujući Velom Joži! Bila sam zadovoljna što ću sljedećih dana uživati u tom bajkovitom pitoresknom mjestu koje je hranilo moju maštu. Spoj ugodnog i korisnog pokazao se uspješan!

Sobu sam dijelila s Mirtom, koja se pokazala kao odlična cimerica. Skoro pa se i nismo sretale. Svake noći oko ponoći sam se nespretno iskradala i bježala u krevet. Mislim da je društvo bilo iznenađeno ranim povlačenjem u privatne odaje, a vjerujte bila sam i ja. Jednostavno bila sam mrtva umorna, dani su bili

ispunjeni a probe nabijene energijom i ljudstvom. S godinama ne znam da li postajemo pametniji ali komotniji definitivno!

REDATELJ: Nećete vjerovati, ali kako me u moju prvu koloniju vozio tata, otac, babo, fotr ili stari, tako me vozio i u ovu. Prošlo je puno vremena i to da sam stariji dokazuje već sama činjenica da se nisam ni stidio, da me vozi tata, otac, babo fotr ili stari! Dobro, nisam se ni trebao buduću je prirodna posljedica te usluge bila da smo, naravno, stigli barem dva sata prije svih ostalih, znači prerano. Ipak smo za kontrauslugu (Rok i ja, čiji tekst se izvodio) trebali odslušati dvosatno predavanje o povijesti Istre i njene kulinarike, materije koji je naučio bogatim žvakanjem po gostionicama Istre s obje strane granice. No dobro, opet jedan dokaz moje metamorfoze je i to da su mi ta predavanja na momente postala čak i zanimljiva. Poslije obavezne čašice vina i moja dva tri ispada nerveze, tata, otac, babo fotr ili stari je sjeo u auto i majstorskom virtuoznošću potrebnom za manevriranje motovunskim ulicama nestao natrag u dubini normalnog svijeta. Mi smo ostali gore, gore u balonu zvanom Motovun. Tako smo sjedili Rok i ja u sjeni krošnje uz bevandu i čekali što će to biti...

Koncertno izvođenje dramskog teksta? Roku, piscu teksta kojeg sam ja pokušao izrežirati i nadahnutom vodi društvenih igara, bilo je jako drago da se njegov tekst radi ali nije imao pojma što će on raditi uz nas. Kasnije se ispostavilo, da nas je obdario s dva tri konflikta, obavezna za dramskog pisca na probama, koja su se u našoj klimi naravno razvila do strastnih dimenzija i brzo otjerala razne međunarodne promatrače navikle na uglađene akademske polemike. Nije još ni Rok znao, da će provoditi vrijeme u koloniji crtajući apstraktne životinje po ledima raznih "kolonijalnih glumica". A nisam ni ja znao. No, hmmm, zapravo i nisam ja bio bog zna kakav kolonizator, jer nekako nemam sreće s kolonijama i ne znam svirati stare pjesme na gitari ni okrenuti zapaljenu cigaretu u ustima. Ali ne ću sada o svojim starim ranama. Uz to morao sam ja tu i nešto izrežirati, a to je sličan osjećaj, kao onaj dio sistematskog pregleda gdje ti doktorica kaže da spustiš gaće. Tako smo sjedili na vrhu tog grada - balona i gledali okolo tko će se pojaviti...

Tanja Radović: *Gušterica*, Stela Prišlin, Ivica Pucar

Eto tako, društvo se počelo skupljati i bilo je fino. Poslije par godina apstinencije od hrvatskog kazališnog prostora u gušćem redu stizali su u "balon" ljudi s kojima sam se pozdravljao "Gdje si ti stari/a" Oni nepoznati, koji su stizali, ulijevali su osjećaj da ipak još nisam okrenuo sve kombinacije tog kazališnog monopolija. Sve je izgledalo idilično i pomislio sam, da bi se na tu koloniju trebalo abonirati. Ovog trena još nisam znao da će me kolege pokušati iza ponoći namazati kalodontom, usprkos njihovoj diplomu i dvije stranice dugačkom "CV" - ju. Također, nisam još ni slutio da ću cijelu prvu noć probdjeti sjedeći na krevetu i slušajući pse "tartuface" pod utjecajem još nepoznate psihogene substance nazvane biska. Nisam ja znao štošta još tada... Jednostavno nisam još znao da sam opet u koloniji i da se tamo dešava svašta...

GLUMICA: Koncertna izvedba je nešto od čega se meni zavrtjelo u glavi! To ustvari nije gotova predstava, nije ni lijepo čitanje iz mekog naslonjača, to je nešto treće! To je jedna velika gužva na čitaćim probama na kojima osim glumaca i redatelja prisustvuju i pisac, i prevoditelj, i prevoditelj prevoditelja, i svi iz

kolonije koji pozele to jutro provesti u ugodnom razgovoru. Sve počne sramežljivim iščitavanjem nepoznatog teksta koje prerasta u pravu oluju sukoba oko toga što je pisac htio reći! To se često zna dogodati i na klasičnoj probi; svi iznose svoja viđenja i stavove koji vode u jednosmjernu ulicu ili pogrešan smjer od onog zamišljenog, pa onda redatelj kao najviši um dirigentskom palicom "izvede svoje ovčice iz neznanja." Ali ovdje to nije bilo tako! Ovdje se za svaku nepoznanicu moglo pitati pisca iz prve ruke, on je bio tu spreman da nam sve objasni, što smo mi i iskoristili. On je bio tu ispred nas i pio svoju kavu, ali miljama daleko udaljen jezičnim barijerama (pisac je bio Slovak). Mogli smo ga dotaknuti ali se nismo mogli sporazumjeti! Da bi došli do njega morali smo tražiti pomoć prevoditelja i prevoditelj - prevoditelja, i kako to obično biva da svatko nešto doda, nešto oduzme, često je dolazilo do nesporazuma. Dobili smo od miša slona i ništa nismo riješili! Bili smo prepušteni sebi i svojim vizijama. Jednoglasno smo nastavili iščitavati tekst, praviti štrihove, dogovarati se oko rekvizite, mizanscena, lokacije. Bili smo "tanki" i s vremenom. Ono što se inače radi dva mjeseca, mi smo zgurali u sedam dana.

Kako se svi znamo, što s Akademije, kazališta ili internog lokala, mogu reći da smo relativno bliski, ili bolje rečeno da smo na ti, pa se u ovakvim izoliranim kolonijama lakše dogodi i pokoji sukob, koji se poslije liječi biskom (jedna vrsta rakije) i pjesmom. Ujutro nakon doručka imali smo čitaće probe na hotelskoj terasi, poslije ručka smo išli na odabranu lokaciju i postavljali ga u prostor, noseći rekvizitu, a navečer poslije večere imali smo privatnu zabavu u kojoj su uživali i posjetitelji i domaćini, htjeli to oni ili ne, gdje je svatko imao priliku pokazati svoje talente i skrivene adute i gdje su i neke nepoznanice mogle izaći na svjetlo dana! Majstor za štimung bio je Robert Ugrina koji je mislio na sve te ponio gitaru. Svaku noć imali smo pjevanje na koje bi profesor Gagić bio jako ponosan! Sve je pa i mene iznenadila Mirta Zečević svojim poznavanjem murterske narodne. Naš kolega iz Sarajeva, Robert Krajinović je izveo sevdalinku tako da smo svi plakali. Zavijali smo dugo u noć što se osjetilo ujutro. Iskusni kolege, poznavatelji istarskog kraja, sredili su naravno i dobrog domaćeg vina, da nam ne bi falilo.

Rokgre (Rok Vilčnik), slovenski pisac, koji se velikodušno ponudio da nacрта plakate za sve tri predstave, uključio je sve zainteresirane dobrovoljce u njihovo bojanje, tako da smo stvorili pravu malu i veselu slikarsku koloniju u koloniji. Stvorio se tu i kazetofončić na baterije. Šetali smo stalno konobaricu amo tamo i sigurna sam da će nam jednom biti zahvalna na dobroj liniji! I tako, sve iz igre, veselje se lako širilo, boje su počele kliziti s papira na naša tijela. Moram priznati da sam ja jedan od glavnih krivaca uz Roka, ali se nitko nije bunio, čak je tu bilo i pravih remek djela!

Jednog od tih sunčanih dana imali smo priliku vidjeti i pravu domaću feštu na koju se slila cijela okolica. Bila je nedjelja a veliki događaj je bio krizma lokalne djece. Naše ambijentalne lokacije pretvorile su se u parkirališta. Zbog velikog priliva ljudi i automobila, proba u prostoru bila je odgođena. Mogli smo uživati u ceremoniji, kazalištu koje definitivno prelazi rampu iznova i iznova.

REDATELJ: Ajmo sada na posao! Prisjeti se, za tjedan dana ćeš spuštati gaće! Koncertna izvedba je u mojim predstavama značila čitanje teksta za stolom. To bi značilo komotan rad, analize karaktera i situacija, pokoju korekciju vokalnih interpretacija glumaca i punu pepeljaru opušaka. Naše tri konačne izvedbe bi tako bile prezentacije dramskih tekstova uniformirane mizanscenskim zakonom čitanja za stolom. Na taj način redatelj bi tu bio gost, lišen svojih najtemeljnijih izražajnih sredstava pa tako neki više mentorski nego stvaralački faktor. Sve bi tri prezentacije bile tako izvađene iz uvijek kipućeg lonca konkurencije i različnosti pa bi tako svi imali puno vremena za kušanje tartufa i promatranje neba. Ali tome nije bilo tako, slijedilo je iznenađenje koje nas je stavilo pred gotov čin, a koje smo svo troje redatelja, najvjerojatnije, prihvatili s mješovitim osjećajima. Iznenađenje je bila sugestija da nađemo, svaki jednu lokaciju za svoj tekst, što je koncertnu izvedbu odmah pomaknulo prema regijama ambijentalnog kazališta, koje naravno odmah sadrži sve ono čega kod koncertne izvedbe nema i ne sadrži sve ono što kod nje ima (stol za kojim se čita...). Ideja sama me obradovala jer mi se sa stajališta gledalaca, kojim uporno nastojim ostati, čini slušanje čitanja dramskog teksta kao gledanje konzerve, kad si u 3 ujutro, gladan od noći u gradu, a

shvatiš da doma nemaš otvarač. Znači nema stola, ima kazališta, ima režije, ima kretanja po prostoru, ima glume i svega zbog čega se predstave rade po par mjeseci. Ali nema par mjeseci! Hmm. Sve te informacije i moja vlastita taština počele su u meni buditi onu dobro poznatu kazališnu hysteriju. Što je kazališna hysterija i što na nju utječe? Matematičkim jezikom mogla bi se definirati kao pokus rješavanja jednadžbe s pet nepoznatih brojeva bez olovke. U kazališnoj verziji zvučala bi otprilike ovako; mogli bi da ovdje u ovoj sceni gore svjetla na vilinoj odjeći kao za Božić i mogla bi i da umjesto nakita nosi darove za djecu kao Djed Mraz, ali gdje da je spojimo, da je vezemo na baterije, je li trafika u Motovunu otvorena, ne smijem zaboraviti kasetofon na probu, zašto još nema Robija, je li u kafiću, ona djevojka koja mi ne da mira, slatke su joj nogice kad sunce zasja s druge strane haljinice, koncentriraj se, koncentriraj se, jesam li lud, a da dođe vila na rolama, ne može tamo je makadam... Treba Lidiju zamoliti da razgovara s domaćinima, što da obučem po toj vrućini da mi se mozak ne zdinsta, još jednu bevandu.... i tako redom.

Onda dolazi sljedeće jutro i kad se probudimo postanemo svjesni čega smo se prihvatili. U osam dana nastojat ćemo pobijediti zakone gravitacije tog paralelnog svijeta zvanog kazalište vješto zaobilazeći klopke lokalnih alkoholnih proizvoda.

GLUMICA: U Motovunu su se sklopila nova poznanstva i produbila neka stara. Sve se vrtilo oko tri radne grupe. Prva okupljena oko teksta slovačkog pisaca i liječnika Viliama Klimačeka. Tekst je režirala Ivana Peroš a glumili smo; Ronald Žlabur, Sven Šestak, Mirela Brekalo, Robert Krajinović iz Sarajeva, i ja, koja se ponekad odazivam na ime Ivana Jelić. Druga ekipa bavila se djelom Roka Vilčnika alias Rokgre, kojeg je testirao Rene Maurin, čovjek koji se sakriva pod likom "redatelja" u ovom tekstu kao i u nekim drugim situacijama. U toj predstavi glumili su Mirta Zečević, Jadranka Krajina, Robert Ugrina i Dženita Imamović, drugi predstavnik sarajevskog arsenala mladih glumaca. Treća ekipa postavljala je dramu hrvatske spisateljice Tanje Radović, koju je režirala Morana Foretić, a odglumili Ivica Pucar i Stela Prišlin, hrvatska glumica, koja živi i radi u Stuttgartu. Zadatak te šarene i povelike ekipe bio je rad na novom, nepoz-

Improvizirano gledalište

natom tekstu, i njegova prezentacija. Kao nuspojava međunarodnog miljea, mnogi su mogli i obnovili znanje engleskog jezika komunicirajući s gostima - promatračima; Nicole Leclercq, simpatičnom gospođom i predstavnicom ITI-ja iz Belgije, gospođom Rinom Elish iz New Yorka a porijeklom iz naših krajeva, koja je govorila jednu simpatičnu verziju hrvatskog s američkim naglaskom. Tu su se našli i drugi gosti kao recimo muž gospođe Elish, glazbenik iz New Yorka, koji je ponio i svoj najnoviji uradak, snimljen uživo s njegovim sinom glazbenikom i koji je bio odmah, na licu mjesta, i upotrebljen u jednoj od motovunskih predstava.

Uskoro je postalo jasno, da je Motovun ispunjen interesantnim društvom i da društvene aktivnosti neće zaostajati za radnima.

Naš tekst se, kao za inat, zvao *Dosada na plaži*. Odabrana lokacija je bila naravno na suncu, i kupali smo se.... u vlastitom znoju. Radnja se odvijala na jednoj plaži u ratno vrijeme gdje se susreću različiti likovi kojima plaža postaje dom. Oni su svi izgubljeni i u

šoku, ali se prave da je sve normalno pokušavajući preživjeti. Tu imamo kaktus, jednu majku (Mirela) koja simpatizira kapetana dok ne otkrije njegovu prijearu, njenog retardiranog sina (Robert) koji je stalno gladan, jednog kapetana koji nije kapetan već vozač tramvaja (Sven) i koji se stalno utaplja jer ne zna plivati, djevojku strankinju koja bježi s druge strane, skriva se među njima (ja) i grčevito hvata za svaku slamku. Prvo nastoji zvesti sina pa onda kapetana i vojnika, samo da je zadrže i ne predaju i odaju. Imamo mladog, naoružanog do zuba vojnika (Roni) koji izlazi iz vode, terorizira cijelu družinu i napastvuje djevojku. Zgodan i smiješan tekst, kojem je ekipa dosta uspješno udahнула život.

Moj lik se dosta skrivao kopajući po pijesku i mažući se kremom, tako da sam poslije svake probe bila zamazana, izgrebana i puna pijeska..Ni ostali nisu puno bolje prošli, tako da smo nakon svake probe trebali generalno čišćenje. Dogodila se i mala nezgoda; Svenu koji je ozljedio palac udarivši nogom u ležaljku. To se riješilo zavojem i domaćom rakijicom.Nije bilo h

od hlada, a često su nas ometali namjerno parkirani automobili nekolicine mrzovoljnih i neljubaznih domorodaca.

Motovunska izvedba bila je slična ribi, nisi je mogao uhvatiti ni za glavu ni za rep! Sigurna sam da puno naših kolega nema blagog pojma što je to! Bilo bi zabavno napraviti anketu i pitati ih! To je jedna vrsta izvedbe u kojoj će se i svakom iskusnijem glumcu početi rušiti tlo pod nogama. Mene je dobro prodr-mala! Radi se o sljedećem; glumac treba razviti akrobatske sposobnosti savladavanja odabranog prostora, praveći se da je sve u najboljem redu. Trebao bi vladati situacijom koja mu stalno izmiče kontroli, hrvajući se s tekstom kojeg nema memoriranog u glavi već ga drži u ruci. Dobiješ jednu komediju ili crtić, koja je simpatična svima osim tebi. Rastrzan si na sto strana i ne znaš što bi prije počeo. Naprimjer, kad misliš da si napokon uhvatio nit i da ti je napokon krenulo, a ono kao kazna za drskost nestane ti teksta. Nema teksta! Svi bulje u tebe a ti grčevito vrtiš stranice pokušavajući naći gdje si stao, crveneci se pritom od neugode. I onda pomisliš što mi to treba, nikad više slične nebuloze... a znaš da se lažeš i da ćeš opet uskoro raditi taj Sizifov posao. To je kao u kazalištu lutaka, samo ovaj put si ti ta lutka kojom se igra šaljiva sudbina i jedva čekaš da sve završi. Kao da hodaš po rubu provalije. Ubija te misao da nisi dobar. A onda odlučiš jednu stvar. Odlučiš da ćeš razbiti tog malog, zlog crva koji te nagrizava iznutra! Ili ti ili on! I učiniš to, i nastaviš dalje. Opustiš se, počneš se zabavljati, prestaneš brinuti, i sve prođe dobro. Publika zadovoljno plješe, a ti odlaziš lakši par kila. Mislim da je najveći problem za glumca kod ove vrste izvedbe - nesigurnost, jer prikazuješ publici nedovršen rad.

REDATELJ: Obilazak Motovuna postaje temeljit tek kada čovjek nešto traži. U ovom slučaju sve tri ekipe traže lokaciju za svoju predstavu i lutaju po gradu u kojem se neminovno moraju sresti, a izgledaju kao sudionici neke društvene igre kojoj je cilj da svaka ekipa nađe sakriveno blago - u ovom slučaju aplauz i komplimente publike. Kod susreta na motovunskim potencijalnim lokacijama pogledi različitih ekipa su se susretali s malo većom ozbiljnošću i zabrinutošću nego u hodnicima hotela, ali hvala bogu nije došlo do nikakvih konflikta, vjerovat-

no zahvaljujući Motovunu koji nudi zaista puno različitih ambijenata. Tako je i naša ekipica sastavljena od nekih meni već poznanih glumaca kao što su Robi i Mirta, i novih, Dženite i Jadranke uz pratnju Roka i Janeza Vencelja, koji je poslužio kao motovunski dramaturg za sve ekipe, počela lunjati gradićem punim uspona i spustova.

Kod ambijentalnog kazališta ideja režije počinje iz lokacije koja često nameće pristup i koncept predstave pa tako determinira cjelokupan rad. U našem slučaju traženje lokacije bilo je obrnuto, a cilj je bio naći lokaciju koja će smisleno podnijeti sadržaj i formu dramskog teksta. Poslije dobrog sata traženja i mojih polunebuloznih ideja da publika predstavu gleda sa zidina i naravno ništa ne čuje, dok se glumci naganjaju po kavezima za pse "tartufere", netko iz ekipe počeo je tvrditi da je tamo iza ugla super lokacija. Kako ste već gore upoznali moj misaoni tijek za vrijeme režiranja, možete sasvim logično zaključiti da je ta informacija do mog mozga došla tek poslije višestrukog upornog ponavljanja i vučenja za kratki rukav moje najlakše ljetne košuljice, koja bi zbog toga skoro izgubila još ono malo rukava što ga je imala. Hvala bogu taj netko bio je dovoljno uporan i krenuli smo iza ugla. Prvi pogled na lokaciju nije bio uopće impresivan osim što je imala dovoljno mjesta za cijelu radnju i sigurno sjedenje publike. Drugi pogled već je počeo razotkrivati neke tajne atribute, koji su me počeli polako ali sigurno oduševljavati.... Ispostavilo se da je to zapravo posve naturalistički prostor, kao parmezana na "paštu", iza ugla stajao je još i sakriven kamion, kakvog vozi misteriozni Sovjetski, lik iz teksta, koji se pojavljuje i nestaje kao čoporativni lavež motovunskih "tartuflinga" usred noći. Što više, vlasnici te lokacije s kućicom, vrtom i kutkom za cijepanje drva bili su jako ljubazni i dali nam na raspolaganje svoje vlasništvo do te mjere, da sam se na kraju osjećao kao da čeprkam po njihovom frižideru. Moram priznati, da smo iskoristili njihovu ljubaznost do kraja kada su u zadnjoj sceni likovi počeli bacati njihovo privatno vlasništvo na kamion, koji će ih odvesti negdje daleko u neki bolji i ljepši život. Da bude situacija još neugodnija, vlasnici - stara baka i djedica, izašli su vidjeti zadnji dio predstave i gledali kako im kamion "odvozi" robu. Daljnje detaljno opisivanje lokacije bio bi zamoran posao, najvjerovatnije i dosadan za čitatelja, zato ću

Wiliam Klimaček: *Dosada na plaži*
Ivana Jelić, Robert Krajnović, Mirela Brekalo

vam samo reći da je bila tako dobra kao besplatan parkiralište u centru Zagreba u podne.

I tako su počele probe na sjajnoj lokaciji koja je imala samo jednu grešku. Nije imala hlada. Tako je vrućina bila zapravo faktor koji je izrežirao likove umjesto glumaca i mene, pa je ta gluma neminovno postala slična utrci maratonaca u zadnjim kilometrima prije cilja. Sjajna lokacija imala je još jednu zahtjevniju osobinu. Nudeći nam ogromno mnogo ideja za predstavu, prihvatili smo se realizacije previše ideja za tako kratko vrijeme, pa smo tako još na dan izvedbe imali dvije generalke, da ne govorim o nabavci rekvizita i organizaciji, koja je još zaposlila i vozača kamiona, mene kao tonca i susjedovu mačku kao neorealistični element.

Tako je i predstava izgledala kao onaj časn krug maratona na stadionu nakon kojeg sudionici popadaju po podu premoreni za uživanje u uspjehu. Dobro, u našem slučaju nismo popadali po podu, nego po pršutu i vinu na finom domjenku koji nas je čekao iza toga. Mislim da su neki čak i popadali jedan po drugom, ali to je već tema za neke druge novine, čija se urednica trenutno vjerovatno vozi u svom otvorenom Peugeotu prema H&M-u sa svojim osobnim trenerom Tai Boa.

GLUMICA: Organizatori kolonije bili su svjesni vrebajuće opasnosti visinske bolesti u izoliranom balonu pa su nas oprezno i polako spuštali po okukama drevne ceste klimatiziranim autobusom u kojem smo si kratili vrijeme društvenim igrama. Od misli na bol zbog spuštanja odvrćale su nas razne verbalno - mimske atrakcije veselog busa a bili smo čak i počašćeni malim preformansom naše "vile amalke." Nije bilo dosadno ni trenu! U Puli je bilo otvorenje Međunarodnog kazališnog festivala mladih i mi smo se spustili gledati *Ukročenu goropadnicu* od starog Shakespearea. Predstava se igrala na tvrđavi ispod vedrog neba. Posvuda su ugodaj stvarale svijeće i baklje. Domjenak nam je dobro sjeo ali prebrzo nestao u želucima najbržih i tanjurima najbližih. Vraćajući se u ponoć, opustošili smo još i benzinsku pumpu i naše ponašanje moglo bi služiti kao uzorak učesnicima sindikalnih izleta Neckermannovih turista na Jadransko more.

Snalažljivost prehranjivanja iz alternativnih izvora bila je tu jako korisna sposobnost. Tko ne zna kakva je hotelska hrana nije u životu propustio ništa osim dadaističkog oblikovanja govedine. Eto, mi smo imali priliku obnoviti iskustvo na našim tankočutnim nepcima. Nije kuhinja baš uvijek bila katastrofalna, znalo se tu i tamo naći par dobrih komada, ali mene je cijelo vrijeme pratio osjećaj zakinitosti. O čemu se radilo: kad nije bila stvar u odabiru namirnica tada je bila u načinu pripreme. Moram reći da mi umijeće kuhanja nije strano, tako da me u pitanju želuca ne mogu prevesti žednu preko vode. Da moje osjetilo ukusa bude još tužnije, provocirala me moja svijest o nekim misterioznim istarskim kulinarским mirakulima, koji su mi se činili u menzi hotela nedohvatljivi otprilike kao formula za pravljenje zlata. Imala sam osjećaj da kuha netko tko to radi prvi put, pa smo mu mi bili idealni da na nama vježba, ili da kuhar(ica) ima dvije lijeve ruke i da ga(je) ubija nemaštovitost. U svakom slučaju na nama se štedilo! Najviše problema imali smo mi koji smo se odlučili za vegetarijansku prehranu, tako da je kastrirana verzija mljevenog mesa s tjesteninom izgledala kao sir ostao od doručka ili sardine iz konzerve s tjesteninom. Uglavnom je bilo veselo i mazohistički čekati koji će nas vizualno umjetnički artefakt dočekati na stolu, i svaki put su nas uspjeli iznenaditi

i nasmijati. Dečkima sam velikodušno poklanjala svoje komade mesa, i zadovoljavala se velikom porcijom salate za koju sam se svakodnevno iznova trebala izboriti. Malo po malo, ljudi su počeli bojkotirati obroke i tražiti utjehu u susjednoj gostionici izjedajući pizze, salate, juhice, tjestenine.

Same izvedbe su hvala bogu ispale jako dobro, i velika je šteta što se nisu nastavile dalje graditi i raditi do konačne prave predstave. Mislim da su i svi iz publike i organizacije, kao i slučajni prolaznici bili zadovoljni našim malim spektaklima. Sad kad je to sve već daleko za nama, drago mi je da sam sudjelovala u takvom jednom projektu. Mislim da kolonije ovog tipa glumcu uveliko omogućavaju dobru koncentraciju, potiču neko prisnije zajedništvo cijele

ekipe, koja se i da hoće ne može raspasti. Nadam se da će se ova kolonija nastaviti i rasti još dalje preko drvene granice čitanja za stolom i tako iskoristiti sve potencijale koje nudi takav pristup umjetničkom

stvaranju. Najveća kvaliteta kolonije, osim koristi koja se tim poslom učinila piscima, bila je iskustvo koncentrirane orijentacije na posao i rad u ambijentu koji zaista promjeni draž proba i ekipi daje osjećaj, da stvara negdje, gdje se umjetnost još može dogoditi, u gradiću bez jumbo plakata i zvukova urbanog kaosa. Samo još da nestane signala za mobitel pa bi kolonija postala lijek koji bi gradski kazalištarci trebali dobivati na recept...

Iz Motovuna smo otišli naglo i nepripremljeno kao što smo i došli, samo s jednom razlikom a ta je da nam se baš i nije išlo. Motovun ti se jednostavno uvuče pod kožu. Bilo nam je lijepo kao na nekoj srednjoškolskoj eskurziji na kojoj shvatiš gdje si bio tek kad odlaziš.

REDATELJ: Gledajući sve tri izvedbe motovunske kolonije obradovala me naročito različitost pristupa dramskim tekstovima.. Moj najveći strah, onaj od izvedbe s četiri drvene noge i ultrapas pločom, pokazao se sasvim suvišnim. Kako dugo nisam imao radnog kontakta s kolegama iz Hrvatske, jako me obradovalo viđenje različitih pristupa, osjećanje kazališta i samog sebe unutar ovog konfuznog svijeta u kojem čovjek lakše izgubi svoj identitet nego telefonski broj napisan na kutiji cigareta. Ekipa koja je postavila tekst Tanje Radović u režiji Morane Foretić odmorila me od nasilnog kazališta koje traži šok i snagu pod svaku cijenu. Sa svom poetičnom mekoćom i mjestimice skoro meditativnom umirenošću, predstava je ležala na predivnoj zelenoj travi i valjala se kroz intenzivna i kontradiktorna emotivna stanja ljubavi polivene gustim crnim vinom. Oskudica scenskih potencijala pokrenula je ekipu ka stvaranju režijsko - glumačke interpretacije pomoću minimalnih sredstava i tako premostila onu suvišnu granicu između glume i režijske intervencije. Uz to je još sretno izabrana podjela s glumicom kojoj je kazališni jezik njemački pa se stvorila esencijalna diskrepancija između dva lika zapletena u ljubav čija "glava ne razumije rep".

U predstavi *Dosada na plaži*, koju je režirala Ivana Peroš, ugledali smo sve one zdrave životne emocije koje se pod utjecajem i prijetnjom okrutnog života, pretvore u, za okolinu, neshvatljive monstume, koji

pokušavaju svojom brutalnom snagom zadržati život samo za sebe. Drama slovačkog pisca Viliama Klimačka lucidno je izrezala prorez kroz čovječanstvo na samrti nade, pomoću samo nekoliko likova. Lokacija koju su izabrali odlično je metaforizirala tu metamorfozu ljudskih emocija i ponašanja, pa je tako plaža bila hrpa pijeska na parkiralištu za automobile. Plaža nije bila mjesto ugodnog izležavanja, igre i flerta s curom sa susjednog ručnika, nego mjesto gdje se grčevito pokušava spasiti "plaža" i rekonstruirati je iz pijeska koji se tu našao.

Isto tako bilo mi je vrlo drago opet raditi s hrvatskim glumcima, koji se, barem meni čine sastavljeni od malo drukčije recepture praha od meni domaćih, slovenskih. Time ne bih želio govoriti da su jedni ili drugi generalno bolji, ali osjećam neku razliku u pristupu, koja mi se doduše možda samo pričinja i zbog jezične razlike. Kako god okrenuo pratio me osjećaj neke topline i manje cerebralnog pristupa radu, koji iz slovenskih glumaca često zna napraviti moždane body bildere, koji zabetonirani na rampi napinju svoj umni organ. Možda je brz prelazak ka konkretnome isto bila jedna nuspojava pomanjkanja vremena u Motovunu, no u svakom slučaju bilo mi jako drago, da smo na kraju za stolom proveli puno manje vremena kao što se zna dešavati u kazalištu. Robi, Mirta, Dženita i Jadranka u radu su mi davali osjećaj agilnosti i fleksibilnosti, što mi se čini jednom od temeljnih osobina glumaca s kojima se može puno napraviti. Njihova sposobnost da brzo provedu ideje u prostor, ulivala mi je osjećaj neograničenosti u glumačkoj realizaciji ideja, što je jako oslobađajuće i stimulativno u procesu stvaranja predstave. Dodatno novo iskustvo bilo je raditi i gledati glumce iz Sarajeva, s kojima do sada još nisam imao priliku raditi. Crpeći iz nekog intuitivnog razumijevanja lica na razini ponašanja, ponekad nam uspiju dati osjećaj lakoće i prirodnosti glumljenja, koja takva izgleda nešto najlakše i najprirodnije na tom planetu. Motovun se pokazao kao idealan kamp za spremanje predstava.

Odlazak je slijedio tako neočekivano, da se većina nas nije uspjela ni pravo probuditi ni oprostiti u ranom, neprespavanom i vinom impregniranom

jutru. Budući da smo trebali prijevoz na razne strane kako bismo uhvatili bus ili vlak za dalje, morali smo iskoristiti ono što su nam nudili. Bili smo tužni i Pavo Marinković, koji je bio tako ljubazan da mene i Roka odveze do buzetske željezničke stanice, cijelo vrijeme mi se činio kao neki roditelj koji se podsmijava djetetu koje je tužno jer mora napustiti igru na dvorištu.

Rok Vilčnik: *Mravojed ili šuma crvenih plodova*
Dženita Imamović, Mirta Zečević, Jadranka Krajina

Kad nas je izbacio na napuštenoj stanici u Buzetu, gdje smo čekali vlak za Sloveniju šest sati, suočili smo se s prazninom u prostoru, koja se prošli tjedan pričinjala kao nešto daleko, izvan realnosti, kao neko osvajanje daleke egzotične afričke zemlje. Napuštena stanica činila se kao neki kolonijalni ambijent u kojem u sjeni sa čašom brandija u ruci gledaš gazele kako skaču obasjane zalazećim suncem. Je li se taj intenzivan tjedan u koloniji zaista dešavao, nije bilo klišeizirano pitanje u glavi, nego tih osjećaj tuge negdje oko srca... Kako god bilo, bio je kraj, kraj druge kolonije u mom životu. Ovog puta sam izdržao i roditelji nisu trebali doći po mene. I više, sviđalo mi se... Onaj osjećaj oko srca? Ma to je vjerovatno samo zbog cigareta... Doviđenja, vidimo se, bok...